

Příloha č. 1 výzvy č. 03_24_076

Popis podporovaných aktivit (doplnění bodu 4.1 výzvy)

- 1) Podpora činnosti nestátních neziskových organizací v oblasti sledování projevů z nenávisti vůči Romům/Romkám**
- 2) Podpora komunitní práce a komunitního organizování za účelem zvyšování občanských kompetencí Romů/Romek**
- 3) Podpora služeb pro rodiny s dětmi předškolního a školního věku za účelem posílení rodičovských kompetencí**
- 4) Podpora činnosti nestátních neziskových organizací v oblasti domácího a genderově podmíněného násilí na lidech z řad romské menšiny**
- 5) Podpora prevence zdraví**
- 6) Podpora vzniku a rozvoje romských médií**

1) Podpora činnosti nestátních neziskových organizací v oblasti sledování projevů z nenávisti vůči Romům/Romkám

Násilí z nenávisti se může objevovat především v podobě verbálního násilí, obtěžování, zastrašování a nátlaku, psychického násilí, fyzického násilí, sexuálního násilí, útoku na majetek, může být směřováno jak vůči jednotlivci, tak vůči skupině osob. Projev násilí z nenávisti může mít podobu osobního, telefonního, písemného nebo online útoku (například přes sociální média), formu demonstrace, veřejného projevu, mediální zprávy apod.

Mezi podporované činnosti lze zařadit zejména:

- provádění **pravidelného monitoringu** a analýzy projevů násilí z nenávisti (předsudečného násilí),
- **edukace a osvěta terénních (sociálních) pracovníků** v oblasti rozpoznávání projevů z nenávisti u ohrožených lidí či komunit a znalosti dopadů tohoto násilí, v oblasti poskytování informací a podpory lidem, kteří se stali terčem takového násilí, jak situaci řešit,
- **osvětové a informační kampaně s cílem boje proti předsudkům, stereotypům, projevům násilí z nenávisti** tzv. anticikanismu¹ (na internetu apod.) a **institucionálnímu rasismu vůči osobám z romské menšiny** (vyvracení mýtů a falešných zpráv),
- **osvětová činnost s cílem bourání předsudků uvnitř romské komunity**,
- **advokační aktivity** s cílem přijetí opatření na posílení právních záruk proti diskriminaci, rasismu, xenofobii, násilí z nenávisti klíčovými institucemi z veřejného i soukromého sektoru a politických stran a hnutí (hájení zájmů Romů a Romek, poradenská a konzultační činnost, iniciace jednání nad potřebou systémových změn a opatření s politickými představiteli a zástupci občanské společnosti, prosazování změn systémových opatření, prosazování konkrétní pozitivní změny ve veřejném životě),
- **posilování kapacit Romů/Romek** ve schopnostech domáhat se spravedlnosti v případě setkání s projevy nenávisti vůči Romům/Romkám, včetně posilování kompetencí v oblasti digitální gramotnosti² a rozpoznávání dezinformací a fake news,
- **poskytování bezplatné právní pomoci a poradenství** v oblasti anticikanismu tj. diskriminace, rasismu, xenofobii, násilí z nenávisti namířených proti Romům/Romkám,
- **odborné vzdělávání pracovníků**, kteří jsou součástí realizačního týmu projektu.

Klíčové pozice v osobních nákladech pro realizaci aktivity:

- Koordinátor/vedoucí služby/programu
- Asistent koordinátora
- Expert/odborný pracovník
- Advokační pracovník
- Právník
- Sociální pracovník
- Pracovník v sociálních službách/terénní pracovník
- Peer konzultant/pomocný pracovník z řad CS

¹ „Anticikanismus“, tzn. diskriminace Romů, je vyjadřování a jednání jedinců, strategie a praxe institucí, které vedou k marginalizaci či vylučování Romů, devalvování romské kultury a životního stylu, fyzickému násilí či projevům nenávisti namířených proti Romům i dalším jedincům a skupinám, které jsou považovány za „Cikány“. Z tohoto důvodu jsou stigmatizováni, či proto byli za dob nacismu nebo i dnes cílem perzekuce. Z důvodu této diskriminace se následně s Romy zachází jako s údajně cizí, odlišnou skupinou a jsou spojováni s celou řadou urážlivých stereotypů a zkreslených představ, které samy o sobě představují specifickou formu rasismu.“ [definice-anticikanismu_web.pdf \(gov.cz\)](#)

² Posilování kompetencí v oblasti digitální gramotnosti je omezeno pouze na dospělé osoby z řad romské menšiny, nesmí docházet k duplicitnímu financování této činnosti z jiných veřejných/evropských zdrojů.

2) Podpora komunitní práce a komunitního organizování za účelem zvyšování občanských kompetencí Romů/Romek

Komunitní práce/komunitní organizování (dále používáme pouze pojem „komunitní práce“) je založená na propojování sdílených **potřeb, zájmů, hodnot a existujících zdrojů** (lidských, materiálních, finančních či jiných) **uvnitř komunity** a na **stanovování dosažitelných cílů na základě možností dané komunity** – zplnomocňující proces, který vychází z posilování místních zdrojů. Toto zmocňování využívá silných stránek lidí z cílové skupiny a je posilováno zkušeností malých společných úspěchů zapojených lidí z cílové skupiny. Významně zvyšuje předpoklady pro udržitelnost výsledků a dosažených změn. Dále je komunitní práce zaměřena na podporu aktivizace a participace cílové skupiny a řeší témata, která přesahují jednotlivce.

V projektech na komunitní práci lze podpořit doplňkově i **vzdělávání, metodickou podporu a supervizi realizačního týmu.**

Komunita musí mít nadefinovány společné cíle a potřeby, určovat priority, procesy a postupy práce, aktivně se účastnit řešení své situace/tématu.

V rámci výzvy bude podporována práce s komunitou v širokém slova smyslu, tedy nikoli výhradně komunitní sociální práce garantovaná kvalifikovaným sociálním pracovníkem. Pozice sociálního pracovníka jako garanta komunitní práce bude nezbytná jen v těch projektech, kde to charakter dané situace přímo vyžaduje (tzn. kde se jedná přímo o realizaci sociální práce, k jejímuž výkonu je příslušný výhradně kvalifikovaný sociální pracovník).

Subjektem komunitní práce je komunita/skupina lidí, které spojují společně definované problémy a podmínky, tj. členové komunity se nachází v situaci, která je zároveň spojena znaky sociálního vyloučení nebo ohrožení sociálním vyloučením, které jsou společné pro danou komunitu/skupinu (například otázka bydlení, posilování rodičovských kompetencí), nebo společně řeší témata spojená s integrací Romské menšiny (například zvýšení počtu kandidátů z řad Romů/Romek v místních volbách, zvyšování občanských kompetencí). Jejím cílem je posílit schopnost lidí žijících v komunitě/náležících k dané skupině společně zvládat/ovlivňovat znevýhodňující a obtížné interakce tím, že získají větší míru kontroly nad okolnostmi svého života; společným úsilím bude dosaženo komunitou definovaných cílů.

Větší míru kontroly nad okolnostmi svého života, kterým jsou společně vystaveni, dosahují příslušníci komunity prostřednictvím **práce celého společenství**, na kterém se podílejí všichni relevantní aktéři z komunity, příp. jejího okolí i celé společnosti, za podpory (organizační, vzdělávací, strategické a facilitační) **komunitního pracovníka**, který k tomuto účelu může využívat **širokou škálu metod** (od motivování, zvyšování sebedůvěry a podpory samo organizování členů komunity až po zapojování komunity do komunitního plánování, rozvoje lokality či případné iniciace legislativních změn).

Komunita je definována lokalitou/teritoriem/územím, kde žijí lidé, které spojují společné podmínky a problémy.

Sousedství³ je často výchozím stavem. Lidé mají podobné potřeby a vytvoření komunitních vazeb může přispět k tomu, aby se učili svoji situaci řešit efektivnějším způsobem společnými silami a s využitím silných stránek/zdrojů v rámci komunity. **Posílení komunitních vazeb a budování komunity může tedy být cílem, k němuž komunitní práce směřuje, tj. aby osoby z cílové skupiny žijící uvnitř komunity byly schopny:**

³ **Sousedství** = skupina lidí, které spojuje pouze místo, kde žijí/bydlí, vztahy mezi nimi jsou pouze sousedské; mají však často velmi podobné potřeby, k jejich řešení však nedospívají společnými silami, ale individuálně, což může leckdy zvyšovat napětí mezi jednotlivci (způsoby naplňování potřeb jedněch nemusí být v souladu se způsoby dalších osob v sousedství)

- efektivně spolupracovat v identifikaci problémů a potřeb komunity,
- dosáhnout shody na cílech a prioritách,
- dohodnout se na způsobu realizace společně stanovených cílů,
- efektivně spolupracovat na požadovaných opatřeních.

Principy komunitní práce:

1) Aktivizace = „probouzení“, rozvoj činnosti, samostatnosti členů komunity při řešení sdílených problémů vedoucí k participaci a ke zplnomocnění; proces podněcování členů komunity ke změně pasivního postoje a přístupu v aktivní, posílení pocitu „mohu ovlivnit podmínky, které mají vliv na mou životní situaci“.

Komunitní pracovník vyhledává přirozené autority uvnitř komunity, prostřednictvím nichž získává informace a mapuje potřeby komunity, navazuje spolupráci, motivuje členy komunity k převzetí iniciativy a odpovědnosti, nalézání způsobů řešení problémů a hledá způsoby zapojení neaktivní části komunity (preferované týmové role: iniciátor, povzbuzovatel, mediátor, facilitátor, hledač kompromisů, pozorovatel, koordinátor).

2) Participace = „podílení se“, účast na rozhodování a na přímé realizaci opatření na úrovni sousedství, vyloučené lokality, obce, města či mikroregionu. Participace zahrnuje široké spektrum aktivit. Horizontální participace na úrovni občanské společnosti může mít podobu zapojování lidí do sousedské a širší komunity, do diskuse nad důležitými opatřeními týkajícími se života v obcích. Vertikální participace („politická“) pak může zahrnovat účast lidí na procesech plánování, rozhodování, řízení, implementace a evaluace, podílení se na výkonu moci a sebeurčení (zapojování lidí do prevence a do rozhodovacích procesů na místní úrovni).

Indikátory dobré praxe ve vztahu k zajištění participace:

- všichni členové komunity mají dostatek informací o procesu a plánovaných/očekávaných výsledcích,
- minimálně každý segment či podskupina komunity má prostor pro aktivní zastoupení ve všech procesech demokratického rozhodování a plánování toho, jakým směrem a jakou rychlostí se v reálném rámci bude vyvíjet proces změny a jaké výsledky změny jsou pro ně žádoucí; participace není jen pasivní účastí na komunitním organizování, ale musí být vytvořeny podmínky pro možnost ovlivňovat rozhodování ve všech fázích práce a celkové směřování společné práce,
- každému členu komunity musí prokazatelně být umožněn aktivní podíl na komunitní práci (včetně práva nesouhlasit) a „vlastnění“ procesu i výsledků komunitní práce, nakolik chce a dle svých schopností může se do komunitní práce zapojit.

3) Zplnomocnění = „předání“, je možno chápat jako proces, metodu i cíl, kdy se komunita stává nezávislá a samostatná v řešení svých problémů a v rozhodování, je výsledkem uschopnění a zkompetentnění členů komunity, kteří znají své problémy, jsou si vědomi svých zdrojů/silných stránek a mají schopnost a kapacitu jednat a dosahovat vliv nad okolnostmi svých životů (mají přístup ke komponentům moci - vědění, dovednosti, rozhodování, sítě a zdroje), čímž jsou schopni maximalizovat kvalitu svých životů. Proces zplnomocnění probíhá skrze kritické uvědomění, participaci na lokálních záležitostech a partnerství zúčastněných aktérů. Výsledkem zplnomocnění je sdílení redistribuce moci⁴.

4) Kolektivní/skupinová spolupráce = spolupráce se skupinami lidí, pro kterou je třeba vytvořit adekvátní podmínky (posilování vzájemné důvěry a sebedůvěry, vzájemná solidarita a pomoc, respekt k odlišnostem, dobrovolnost, rovnocennost, koncentrace na silné stránky lidí a komunit, otevřenost, informovanost, transparentnost, sebeorganizování na demokratických principech).

Komunitní práce je přístup, který spojuje lidi dohromady a vede je k tomu, aby prostřednictvím efektivního využití vlastních zdrojů uměli nacházet řešení svých problémů,

⁴ Participativní přístupy v sociální práci: Bjelončíková, M., Glumbíková, K., Gojová, A., Gojová V., Ostravská univerzita, 2015

aby dokázali hájit své zájmy a jednat v zájmu celku s ohledem na individuální potřeby členů komunity. Ukazuje lidem, že jejich přání a problémy jsou podobné/stejně jako potřeby jejich sousedů, že se jedná o problémy, se kterými si jeden člověk poradit nedokáže, společnými silami je ale mohou zvládnout.

5) Práce s místními zdroji, dosažitelnost úspěchů, udržitelnost výsledků a dosažených změn = zplnomocňující proces, který vychází z posilování místních zdrojů; koncentruje se na silné stránky lidí a je posilován zkušeností malých společných úspěchů více lidí, vytváří předpoklady pro udržitelnost výsledků a dosažených změn.

6) Komplexní přístup = víceúrovňový, se zapojením různých aktérů, vyjednávání konsensu, využívání mnoha metod.

7) Zodpovědnost, sdílená zodpovědnost = vede k poznání, že pokud osoby z cílové skupiny chtějí změnu, mohou ji společně provést, mohou se podílet na utváření, nápravě a kontrole nejdůležitějších okolností ovlivňujících podmínky a v konečném důsledku kvalitu jejich života.

8) Reflektivní praxe a celoživotní učení = chápání reflexe jako významné složky učení. Reflexe představuje příležitost pro ohlédnutí se k předchozím událostem z praxe komunitní práce tak, abychom získali nové významy a poučení pro další zkušenost. Reflektivní praxi lze chápat jako záměrný proces zpětného ohlédnutí a přemýšlení o konkrétní situaci, který vede k hlubšímu vhledu do této situace a následné změně v praxi. Schéma modelu reflexe zahrnuje:

- Popis situace (Co se stalo?);
- Obrat k pocitům (Jaké pocity a myšlenky při dané aktivitě jsem prožíval?);
- Hodnocení (Co dobrého a špatného si z této situace mohu vzít?);
- Analýzu (Jaký smysl tato situace může mít?);
- Závěr (Co dalšího mohu udělat?);
- Akční plán (Pokud se dostanu do této situace znovu, co udělám jinak?).

Cílovou skupinou komunitní práce jsou členové místní komunity/sousedství = primární cílovou skupinou je romská menšina a sekundární cílovou skupinou další členové komunity/sousedství jako např. ostatní veřejnost, sousedé a další obyvatelé obce/sousedství/lokality.

Komunitní centrum/místo pro komunitní setkávání slouží jako veřejný prostor pro uskutečňování aktivit komunitní práce. Aktivity realizované v rámci komunitního centra naplňují hodnoty a principy komunitní práce, které jsou formulovány v základacích dokumentech komunitního centra či jinak veřejně deklarovány (principy aktivizace, participace, uschopňování, zplnomocnění, kolektivní spolupráce, sdílení zodpovědnosti atd.). **Konkrétní podobu aktivit v komunitním centru utváří cílová skupina** podle vlastních potřeb a zájmů s cílem zlepšit sociální situaci nejen jednotlivců, ale i komunity jako celku. Komunitní centrum by mělo být neutrálním a otevřeným prostorem, který umožňuje lidem scházet se, společně vytvářet aktivity a řešit sdílené problémy.

Budování místa k setkávání komunity a realizaci společných aktivit (klubovna, komunitní centrum apod.) může být součástí komunitní práce tam, kde podobné zázemí doposud chybí, nemá dostatečnou kapacitu či nevyhovuje z jiných důvodů. Členové komunity se postupně aktivně zapojují do přípravy a budování tohoto zázemí, plánování jeho zaměření a činností, rozhodování o jeho podobě, organizace aktivit, řízení a zajištění běžného provozu, vyhodnocení funkčnosti a efektivity. Již dříve aktivizovaná komunita může v rámci předkládaných projektů na komunitní práci vytvořit a provozovat místo či prostory, kde se komunita setkává a realizuje.

Projekty na komunitní práci musí povinně obsahovat všechny následující klíčové aktivity:

- KA 1: Mapování kontextu komunity a potřeb členů komunity
- KA 2: Práce na tématu a potřebách komunity
- KA 3: Tvorba sociální sítě a vazeb komunity na aktéry

Dále projekty mohou obsahovat tyto aktivity:

- KA 4: Vzdělávání realizačního týmu a aktivních členů komunity
- KA 5: Odborná/metodická podpora, supervize realizačního týmu
- KA 6: Interní⁵ evaluace / vyhodnocení komunitní práce se zapojením komunity

Klíčové pozice v osobních nákladech pro realizaci aktivity:

- Garant komunitní práce
- Komunitní pracovník
- Koordinátor/vedoucí služby/programu
- Asistent koordinátora
- Expert/odborný pracovník
- Peer konzultant/pomocný pracovník z řad CS

Vodítka pro předkládání projektů komunitní práce⁶

Jaký problém projekt řeší, - předmět projektu	<ul style="list-style-type: none">• Vydefinujte konkrétní problém (případně problémy komunity/lokality), který chcete a jste schopni projektem na komunitní práci řešit.• Uveďte popis problému, upřesnění, proč je důležité ho řešit prostřednictvím komunitní práce (objektivní situace s bydlením, sousedským nebo občanským soužitím v lokalitě, statistiky, analýzy, šetření apod.), koho se problém dotýká (jaké cílové skupiny, případně dalších subjektů), jaké jsou důsledky neřešení problému (ekonomické, sociální aj.) pro cílovou skupinu a společnost v dané obci/lokalitě. Existují-li pro vaši lokalitu/komunitu data, uveďte také zdroj těchto dat.• Dále pak popište způsoby, jimiž se dosud problém řešil, jaká byla jejich účinnost, v čem a proč nebyly efektivní. Případně popište, z jakého důvodu se neřešil. (Pokud se objevil problém jako nový, popište, v čem je nový).• Doporučujeme uvést vazbu projektu (řešeného problému) na relevantní strategické dokumenty.
Cíle a očekávané přínosy projektu	<ul style="list-style-type: none">• Doporučuje se stručně zmapovat a v samostatné příloze popsat cílovou skupinu projektu/komunitu⁷ a její potřeby ve vstupní analýze (předběžnou analýzou nepříznivých sociálních situací, terénním šetřením v území, zapojením CS či na základě předchozího mapování potřeb CS).• Formulujte cíle projektu tak, aby reagovaly na řešený problém a výstupy klíčových aktivit vedly ke splnění cíle.• Upřesněte cíle projektu tak, aby byly konkrétní, reálně dosažitelné v daném čase a za daných podmínek, měřitelné a kvantifikovatelné (procentuálně, početně apod.).
Popis klíčových aktivit projektu	<ul style="list-style-type: none">• Popište jednotlivě <u>všechny</u> níže uvedené klíčové aktivity tak, aby bylo zřejmé jak, kde, kdy a s kým bude komunitní práce probíhat.• Podrobně popište a konkretizujte obsah <u>všech</u> níže uvedených aktivit dle podmínek (kontextu) dané lokality/obce a zmapovaných potřeb komunity tak, aby vám poskytl jednoznačné metodické vodítko při realizaci projektu.

⁵ V případě využití externí evaluace jsou náklady hrazeny z paušální částky projektu.

⁶ Projekt by měl detailněji rozpracovat uvedené kategorie, zodpovědět na uvedené otázky a reagovat na místní specifika zjištěná ve vstupní analýze. Měl by být vnitřně konzistentní a logický (vazby mezi záměrem a cíli projektu → obsahem klíčových aktivit → výstupy klíčových aktivit → výstupy a výsledky projektu). Intervenční logika je správná, pokud se aktivitami dosáhne výstupů, které naplní projektový cíl. Dosažení cíle projektu musí přispět k řešení vymezeného problému.

⁷ Komunitou se myslí členové, na které zaměřuje komunitní pracovník svou pozornost. Komunitou (primární cílovou skupinou) jsou osoby z řad romské menšiny a aktéry (sekundární cílovou skupinou) jsou organizace, sousedství apod.

- U každé z níže uvedených aktivit **uvedte**: období realizace dané klíčové aktivity projektu, místo a metodu.
- U každé z níže uvedených aktivit stanovte konkrétní měřitelné výstupy, které povedou k dosažení cílů projektu.
- U všech položek rozpočtu uveďte vazbu ke konkrétní klíčové aktivitě.
- Aktivity seřadte za sebou dle časové posloupnosti a zajistěte jejich logickou provázanost.
- V případě nedostatečného počtu znaků přiložte popis klíčových aktivit v samostatné nepovinné příloze.

KA 1: Mapování kontextu komunity a potřeb členů komunity

Mapování kontextu komunity probíhá dynamicky a průběžně. Klíčové pro proces komunitní práce je mapování kontextu komunity a potřeb v daném aktuálním čase. Doporučujeme mapování evidovat v časovém horizontu a včetně jeho vývoje. Doporučenou technikou jsou participativní veřejná setkání.

- Popište, jakými způsoby zmapujete kontext komunity, jaké nástroje a metody k tomu budete využívat v první fázi realizace projektu.
- Popište současný stav zmapování kontextu a potřeb komunity a jak na tento stav budete při realizaci projektu navazovat.
- Popište, jakým způsobem budete mapovat komunitu a ověřovat její potřeby i v průběhu projektu.
- Popište, jakým způsobem budete potřeby komunity evidovat a reflektovat.
- Popište způsoby aktivizace členů komunity.
- Případně popište, jakým způsobem budete analyzovat a využívat zdroje uvnitř i vně komunity.

Doporučujeme popsat výchozí stav komunity a na něm reflektovat popis navržených postupů a využitých metod, případně způsobů evidence činností.

KA 2: Práce na tématu a potřebách komunity

- Popište, jakým způsobem budete vybírat témata a potřeby pro účely realizace komunitní práce.
- Popište, jakými způsoby budete evidovat a koordinovat práci na analyzovaných potřebách a tématech, jaké participativní techniky budete při plánování a realizaci témat využívat.
- Popište, kdo bude na tématech a potřebách participovat a spolupracovat (jedná se o stávající vazby a sociální sítě, které jsou v lokalitě k dispozici).
- Popište, jakým způsobem bude tvořena strategie plánů a cílů určených komunitou, jaké procesy a techniky lze využívat pro celou komunitu.

KA 3: Tvorba sociální sítě a vazeb komunity na aktéry – multidimenzionální přesah, posilování sousedství, spolupráce s místními organizacemi, poskytovateli sociálních služeb a sociálními pracovníky obce

- Popište, jakým způsobem budete rozvíjet sociální síť komunity s aktéry a sousedstvím. Jedná se o konkrétní způsoby a metody, které mají mezikulturní a komunitní charakter.
- Popište, jakým způsobem budete podporovat posilování místních sousedství a komunikaci mezi nimi.
- Popište, jakým způsobem bude navázána spolupráce s místními službami na území obce a jak bude posilovat tuto spolupráci.
- Popište, jak bude nastavena spolupráce s obcí a jejími sociálními pracovníky a jak tuto spolupráci budete rozvíjet.

Doporučené aktivity:

KA 4: Vzdělávání realizačního týmu⁸ a aktivních členů komunity

- Popište, jestli a případně jakým způsobem využijete vzdělávání v oblasti facilitace a mediace (případně za účasti externího facilitátora nebo mediátora).

⁸ Vzdělávání pracovníků, kteří jsou součástí realizačního týmu projektu – přímých osobních nákladů projektu.

	<ul style="list-style-type: none"> ● Popište, jak často a jakým způsobem budete realizovat intervizní a metodické porady týmu zaměřené na reflexi postupů a metod komunitní práce. ● Popište, jestli a případně jakým způsobem využijete (externí) konzultace konkrétních technik a metod vhodných pro realizaci komunitní práce. ● Popište, jestli a případně jakým způsobem využijete vzdělávání v participativních postupech a metodách. ● Popište, jestli a případně jakým způsobem budou členové týmu absolvovat vzdělávací kurzy (povinně pro komunitního pracovníka) ● Popište plánované neformální vzdělávání aktivních členů komunity a realizačního týmu v průběhu projektu. <p>Doporučujeme vzdělávání realizačního týmu a aktivních členů v oblasti facilitace, mediace, zvládání konfliktních situací, práce s médii (PR a propagace). Doporučujeme vytvořit kompetenční model členů realizačního týmu (pro začínající projekty během realizace, pro navazující projekty před zahájením).</p> <p>KA 5: Odborná/metodická podpora, supervize realizačního týmu</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Popište, jakým způsobem budete reflektovat a naplňovat proces, realizaci jednotlivých činností a naplňování principů komunitní práce (viz dále „Vodítka pro předkládání projektů komunitní práce“). ● Popište, jakým způsobem bude probíhat metodická a odborná podpora vašeho týmu a jak bude evidována. <p>KA 6: Evaluace / vyhodnocení komunitní práce se zapojením komunity</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Popište, jakým způsobem budou zapojováni členové komunity do procesu evaluace, kdo z externích subjektů / spolupracujících organizací se bude podílet na evaluaci projektu. ● Popište, zda se bude jednat o interní či externí evaluaci, případně jak bude externí evaluátor spolupracovat s realizačním týmem. ● Popište předpokládaný harmonogram realizace evaluace projektu v návaznosti na termíny přípravy průběžných monitorovacích zpráv a závěrečné zprávy. ● Popište, jaké evaluační nástroje budete využívat pro závěrečnou evaluaci dopadu projektu.
<p>Cílové skupiny projektu</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Z výčtu cílových skupin⁹ vyberte, konkretizujte a podrobněji popište členění místní komunity, na kterou se budete v projektu zaměřovat: <ul style="list-style-type: none"> ○ <u>Primární cílová skupina</u> <ul style="list-style-type: none"> - Romská menšina ○ <u>Sekundární cílová skupina</u> <ul style="list-style-type: none"> - Veřejnost – sousedé a další obyvatelé obce/území ● Ke zvolené primární cílové skupině doplňte bližší popis, který by měl obsahovat: <ul style="list-style-type: none"> - informace o identifikaci cílové skupiny, její velikosti a struktuře, - zda, jak dlouho a jakým způsobem se s CS pracovalo/pracuje, - jaká je pro tuto skupinu v obci/území dostupná síť služeb, - základní popis situace CS odvozený z aktuálních situací, terénního šetření v území nebo na základě předchozího mapování situace CS u navazujících projektů, - posouzení potenciálu dosáhnout změny na úrovni místního společenství (včetně rizik neúspěchu) prostřednictvím aktivizace členů komunity, - popis zapojení CS v průběhu projektu. ● Uveďte zdroje předkládaných informací.

⁹ Výčet cílových skupin je uveden v bodě 4.3 výzvy.

3) Podpora služeb pro rodiny s dětmi předškolního a školního věku za účelem posílení rodičovských kompetencí

Aktivita cílí na rozvoj rodičovských kompetencí a podporu sociálních služeb a zaměřuje se na podporu romských dětí a jejich rodičů. V rámci podpory níže uvedených aktivit nesmí docházet k duplicitnímu financování z jiných zdrojů např. z Operačního programu Jan Ámos Komenský, z Národního plánu obnovy apod.

A) Sociální služby

Podpořit lze sociální služby poskytované dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, se zaměřením na romskou menšinu, konkrétně se jedná o tyto druhy služeb:

- sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi,
- terénní programy,
- nízkoprahová zařízení pro děti a mládež,
- raná péče,
- odborné sociální poradenství.

Sociální služby budou podporovány v režimu služeb obecného hospodářského zájmu a financovány formou vyrovnávací platby, upravené Rozhodnutím Komise č. 2012/21/EU ze dne 20. prosince 2011 o použití čl. 106 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie na státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby udělené určitým podnikům pověřeným poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu (dále jen „Rozhodnutí č. 2012/21/EU“).

Podmínkou financování je registrace sociální služby v souladu se zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, dále zařazení služby do sítě sociálních služeb uvedené ve střednědobém plánu rozvoje sociálních služeb příslušného kraje, případně MPSV (nezbytný je soulad kapacit). Doložení Pověření k poskytování služby v souladu s Rozhodnutí č. 2012/21/EU bude požadováno až před vydáním právního aktu.

Podporovány budou:

- nové sociální služby nebo stávající sociální služby rozšiřující se svojí kapacitou,
- stávající sociální služby – mohou být podporovány pouze za předpokladu, že tyto služby (jejich kapacity uvedené v žádosti o podporu) nebyly bezprostředně¹⁰ před podáním žádosti o podporu financovány krajem z účelově poskytnuté dotace MPSV dle § 101 a) zákona č. 108/2006 Sb., případně jim poskytnutí této dotace nebylo před podáním žádosti schváleno orgány kraje. Obdobně se postupuje v případě sociálních služeb, které jsou financovány dle § 104 odst. 3 písm. a) zákona č. 108/2006 Sb.

B) Rodičovské kompetence

Podpořit lze rozvoj rodičovských kompetencí se zaměřením na potřeby dítěte s ohledem na jeho věk a optimální fyzický, psychosociální a emocionální vývoj:

- vyhledávání ohrožených dětí a rodin, spolupráce místních aktérů vedoucí k včasnému zachytu ohrožení s cílem včasné podpory a pomoci rodině a dítěti,
- podpora služeb v přirozeném (nebo důvěrném) prostředí dítěte (služby komunitní, terénní povahy),
- aktivizace rodičů/rodiny, využívání metod praktického nácviku rodičovských dovedností, tvorba a naplňování rozvojového plánu rodiny za účelem komplexního

¹⁰ Bezprostředně = v kalendářním roce, ve kterém je podána žádost, nebo v roce přecházejícímu roku, v němž je žádost podána, a to za předpokladu, že o dotacích pro poskytovatele sociálních služeb na příslušný kalendářní rok nebylo orgány kraje v době podání žádosti rozhodnuto.

podchycení potřeb rodiny a efektivní společné podpory rozvoje rodičovských kompetencí, rozvoj kompetencí jako je povzbuzování dítěte, projevování zájmu o dítě, naslouchání dítěti, emocionální podpora dítěte, schopnost regulování svých emocí vůči dítěti, podpora rozvoje empatie u svých dětí (vůči ostatním), posilování sebedůvěry dítěte, vedení dítěte k socializaci, zvládání výtek vůči dítěti bez použití ponižování dítěte, zvládání vedení dítěte (odměny/tresty), upevnění vztahu a vazby dítě-rodíč,

- podpora rodičovských skupin, peer programů, doprovázení dětí do/z předškolského nebo školského zařízení, kontrola dostatečné přípravy na další den ve škole/školce, podpora rodičů při domácím procvičování učiva s dětmi, při kontrole vyhotovených domácích úkolů, předávání dovedností mezi generacemi (rodiče-dítě), pomoc rodičům při orientaci ve školském systému,
- nácvik správného využívání pomůcky, využití hračky/hry k rozvoji dítěte, společné aktivity rodičů s dětmi pro rozvoj motoriky, řeči, smyslového a kognitivního vnímání (dětská říkadla, znalost barev, cvičení, používání pomůcek, budování stravovacích a hygienických návyků atd.), zabezpečení prostředí v domácnosti bezpečné pro dítě/děti, rozvoj sociálních kompetencí s vrstevníky (komunikace, spolupráce při hře), podpora pozitivních návyků,
- rozvoj komunikačních technik, sdílení zážitků a zkušeností, navázání na pozitivní vzory, motivace dětí k zapojení do chodu domácnosti/rodiny, nastavení/plánování denního režimu a rozvrhu domácích činností, nácvik domácích prací, posilování odolnosti a schopnosti fungovat v majoritním prostředí, individuální poradenství s výběrem školského zařízení, podpora pozitivního vztahu ke vzdělávání, podpora kompetencí rodičů při budování užší vazby se školkou/školou,
- podpora využití místních zdrojů, neformálních služeb a možností nejbližší k rodině a dítěti, v komunitě za účelem jejich podpory a rozvoje (mezigenerační výpomoc, matka matce, vrstevnické programy, spolužáci) ve smyslu koordinace propojování různých komunitních zdrojů, podpora svépomocných skupin,
- podpora mezioborové práce, fungování multidisciplinárních týmů,
- případová práce a spolupráce za aktivní účasti rodiny, rodinné konference, případová setkání,
- osvěta a edukace aktérů pro oblast potřeb dětí a rodičovských kompetencí,
- edukace rodičů a dětí v oblasti mediální gramotnosti¹¹, rozpoznání přesvědčovací techniky reklam, dezinformační kampaně, falešné a poplašné zprávy (fake news, hoax), zabezpečení účtu na sociálních sítích proti jejich zneužití (např. Facebook, LinkedIn, TikTok),
- edukace rodičů a dětí v oblasti kyberšikany¹², bezpečného/rizikové chování dětí na internetu.

V projektech na podporu služeb pro rodiny s dětmi lze doplnkově podpořit i **edukaci odborných pracovníků** (pracovníci pracující přímo s CS), **kterí jsou součástí**

¹¹ Mediální gramotnost je soubor znalostí, dovedností, kompetencí, hodnot a postojů potřebných pro orientaci v nabídce mediálních produktů, schopnost účelně a poučeně nakládat s mediální produkcí, vyhledávat, analyzovat, kriticky vnímat a hodnotit obsah mediálních sdělení a vytvářet vlastní mediální obsahy. Mediálně gramotný občan dokáže uvědoměle zacházet s médií, orientovat se v mediální nabídce, provádět výběr mediálního obsahu nebo předkládaný obsah odmítnout na základě kritického úsudku, odlišit pravdivé sdělení od fabulace nebo subjektivního tvrzení nepodloženého fakty, rozpoznat skryté významy, manipulativní techniky apod. (zdroj: [Mediální gramotnost.pdf \(npi.cz\)](#))

¹² Kyberšikana je forma agrese, která se uplatňuje vůči jedinci či skupině osob s použitím informačních a komunikačních technologií (počítačů, tabletů, mobilních telefonů a dalších moderních komunikačních nástrojů), a ke které dochází opakovaně, ať už ze strany původního agresora či dalších osob - tzv. sekundárních útočníků (např. opakované sdílení nahrávky, opakované komentování apod.). (zdroj: [Co je kyberšikana? - E-Bezpečí \(e-bezpeci.cz\)](#))

realizačního týmu projektu (v přímých osobních nákladech projektu) - profesní (odborné) vzdělávání apod.

Klíčové pozice v osobních nákladech pro realizaci aktivity:

- Koordinátor/vedoucí služby/programu
- Asistent koordinátora
- Sociální pracovník
- Pracovník v sociálních službách/terénní pracovník
- Pedagogický pracovník/speciální pedagog
- Psycholog/psychoterapeut
- Právník
- Peer konzultant/pomocný pracovník z řad CS
- Expert/odborný pracovník
- Case manager

Tvorba metodických materiálů v aktivitě na podporu ohrožených rodin nebude podporována z přímých osobních nákladů projektu.

4) Podpora činnosti nestátních neziskových organizací v oblasti domácího a genderově podmíněného násilí na lidech z řad romské menšiny

Aktivita je zaměřena především na vznik a rozvoj specializovaných služeb, na podporu vzniku nebo rozvoje činnosti mezioborových týmů, které aktivně řeší případy domácího a genderově podmíněného násilí a sexuálního zneužívání v romských rodinách a mezi romskými LGBTIQ+ osobami včetně posílení odborných kapacit organizací.

Mezi podporované činnosti patří:

- podpora **přímé (individuální) práce** s oběťmi/osobami ohroženými domácím a genderově podmíněným násilím a sexuálním zneužíváním a s jejich rodinami – krizová intervence, poskytování bezplatného sociálně-právního, psychologického a sociálního poradenství, včetně psychoterapie,
- **podpora terapeutických programů** (individuální, párové, skupinové) a **svěpomocných skupin**,
- **poskytování specializovaných služeb** pro oběti/osoby ohrožené domácím a genderově podmíněným násilím na lidech z řad romské menšiny – podpora rozvoje nových kapacit současných specializovaných služeb/sociálních služeb a vznik nových specializovaných služeb/sociálních služeb, které se výhradně zaměřují na poskytování komplexní přímé odborné pomoci lidem ohroženým domácím či genderově podmíněným násilím z řad romské menšiny¹³, **včetně edukace odborných pracovníků těchto služeb**, kteří jsou součástí realizačního týmu projektu (přímých osobních nákladů projektu),
- podpora vzniku a pravidelného fungování **multidisciplinárních týmů** řízených NNO,
- preventivní aktivity podporující emancipaci ohrožených skupin (ženy, mladiství, LGBTIQ+ osoby) jako obrany před domácím a genderově podmíněným násilím a sexuálním zneužíváním,
- **podpora síťování služeb** – vytváření **platform**, organizace diskusních setkání (například podpora spolupráce romských a proromských ženských organizací pro vytvoření platformy o dostupných službách a informacích o domácím násilí a sexuálním zneužívání v romských komunitách),
- **provádění pravidelného monitoringu a analýzy** v oblasti domácího a genderově podmíněného násilí na lidech z řad romské menšiny – pouze jako doplňková aktivita¹⁴,
- **osvětové a informační kampaně** s cílem boje proti předsudkům, stereotypům, projevům domácího a genderově podmíněného násilí (na internetu apod.) vůči lidem z romské menšiny, osvětová činnost s cílem bourání předsudků uvnitř romské komunity a její edukace o projevech a důsledcích domácího násilí a sexuálního zneužívání – pouze jako doplňková aktivita¹⁵,
- **edukace (vzdělávací kurzy, workshopy, semináře)** pro klíčové a pomáhající profese (například sociální, zdravotní pracovníci/pracovnice, terénní pracovníci/pracovnice, pedagogičtí a nepedagogičtí pracovníci/pracovnice, policisté/policistky) zaměřené na zajištění rovného a kvalitního přístupu při práci s oběťmi domácího a genderově podmíněného násilí na lidech z romské menšiny, což obnáší i edukaci v oblasti jejich

¹³ V této výzvě nelze podpořit poskytování sociálních služeb, na které je zaměřena výzva č. 03_22_003 Zajištění dostupnosti sociálních služeb (odkaz na výzvu zde: [Zajištění dostupnosti sociálních služeb - Přehled výzev - www.esfcr.cz](http://www.esfcr.cz)), zejména se jedná o azylové domy a intervenční centra.

¹⁴ Tuto aktivitu lze do projektu zařadit pouze v kombinaci s jinými aktivitami, nelze předložit projekt, který by byl výhradně zaměřen na provádění monitoringu a analýz.

¹⁵ Tuto aktivitu lze do projektu zařadit pouze v kombinaci s jinými aktivitami, nelze předložit projekt, který by byl výhradně zaměřen na osvětové a informační kampaně.

sociokulturních specifik¹⁶, na oblast rozpoznávání projevů domácího a genderově podmíněného násilí a znalosti dopadů tohoto násilí, na poskytování informací a podpory lidem, kteří se stali terčem takového násilí, jak situaci řešit apod.,

- **vyškolení romských sociálních pracovníků** pro práci s incidenty domácího násilí v romských komunitách,
- **přenos a implementace příkladů dobré praxe** – vytvoření nových řešení nebo využití dobré praxe pro poskytování relevantních služeb (včetně aplikace zahraničních příkladů).

Klíčové pozice v osobních nákladech pro realizaci aktivity:

- Koordinátor/vedoucí služby/programu
- Asistent koordinátora
- Psycholog/psychoterapeut
- Sociální pracovník
- Pracovník v sociálních službách/terénní pracovník
- Peer konzultant/pomocný pracovník z řad CS
- Expert/odborný pracovník
- Právník

¹⁶ Edukace je vhodná z důvodu uvědomění si, jaká pravidla obecně fungují v romské (i širší) rodině, následně pak je možné znalosti využít k úspěšnější pomoci např. obětem domácího násilí.

5) Podpora prevence zdraví

Podporovány budou preventivní programy/aktivity v oblasti podpory zdraví osob z romské menšiny. Tyto aktivity nesmí kolidovat s úkony hrazenými zdravotní pojišťovnou. Podané žádosti nesmí být duplicitní se schválenými projekty z výzev č. 03_22_018 a č. 03_24_065.

Cílem aktivity je zefektivnění primární a sekundární prevence cílové skupiny prostřednictvím zřízení pozice zdravotního mediátora, který v území zajišťuje mediaci ve zdraví.

Mediace ve zdraví je chápána jednak jako individuální poradenství v péči o zdraví a integrace jednotlivců a rodin do zdravotního systému ČR a jednak jako zajišťování **edukační činnosti v oblasti podpory zdraví a zdravého životního stylu**, včetně osvěty o psychickém, fyzickém a sexuálním zdraví. Podpora může být zaměřena i na edukaci o psychickém, fyzickém a sexuálním násilí, o rizicích závislostí a sexuálního chování. Zaměřit se lze i na téma menstruační chudoby.

Zdravotní mediátor:

- Přímou prací s CS mapuje míru začlenění, resp. vyloučení ze sítě zdravotních a návazných služeb a integruje klienty do systému těchto služeb (tj. registrace k lékařům primární zdravotní péče – PLD, PLDD, gynekologie, stomatologie, informovanost o využití screeningových programů, ad.).
- Vyhodnocuje příčiny snížené dostupnosti prevence a mediací mezi prostředím klienta a zdravotních služeb zefektivňuje jejich využití.
- Systematickou terénní prací se dostává k zanedbaným/dlouhodobě neřešeným zdravotním problémům a provádí prevenci jejich prohlubování zprostředkováním odborné pomoci a zvyšováním zdravotní gramotnosti klienta i edukací k sociokulturnímu senzitivě zdravotníků/pracovníků organizací, se kterými klient přichází do styku.
- Prostřednictvím individuálního poradenství a vzdělávání emancipuje jednotlivce a rodiny k soběstačnosti v oblasti péče o zdraví, včetně psychického zdraví a v případě dětí a dospívajících i psychosociálního vývoje, a vede je k udržitelné změně chování ve prospěch zdravého životního stylu.
- Připravuje a sjednává edukační aktivity.

V rámci aktivity je možné realizovat i **skupinové/komunitní edukace** v základních oblastech podpory zdraví.

Edukace může probíhat různými formami uplatňovanými ve veřejném zdravotnictví, například tematicky zaměřené workshopy, kampaně, soutěžní a herní aktivity¹⁷ s cílem edukace, odborné přednášky, dny zdraví atp. Aktivity mohou být zaměřené na nízkoprahové zpřístupnění jak teoretických informací z oblasti podpory zdraví, tak základních zdravotnických měření krevních a tělních parametrů (krevní tlak, hladina krevního cukru, cholesterol, viscerální tuk atd.) s cílem zachytit možné rizikové hodnoty a včas napojit klienty na odbornou pomoc, což zprostředkovává mediátor. Nízkoprahová dostupnost (mimo „kamennou budovu“) zahrnuje realizaci aktivit v místech, která jsou fyzicky a sociálně dobře dostupná cílové skupině, tedy v místě nebo blízko místa bydliště a v prostorách, kde se osoby ohrožené sociálním vyloučením cítí bezpečně a společensky komfortně.

Podmínkou realizace je garance aktivit odbornými pracovníky, kteří splňují kvalifikační předpoklady k výkonu zvolené (tematické) činnosti (např. psychické zdraví – psychoterapeut,

¹⁷ V projektu nelze finančně podpořit sportovní aktivity.

dentální hygiena – dentální hygienista/hygienistka, prevence diabetu – diabetolog/diabetoložka atp. (**uhrazení těchto odborníků bude v projektu probíhat z paušální sazby**).

Obdobně pronájmy prostor pro realizaci aktivit, PR aktivity (tisk pozvánek, edukačních letáků, ad.), reklama na sociálních sítích a dalších kanálech), edukační pomůcky pro realizaci vzdělávacích programů (např. modely tělních orgánů relevantních k jednotlivým oblastem edukace atd.) budou v projektu hrazeny z paušální sazby.

V projektech na podporu prevence zdraví lze doplňkově podpořit i **vzdělávání zdravotního mediátora a supervizi týmu, konkrétně:**

- supervize realizačního týmu – možné kombinovat formy skupinové, individuální a případové supervize, dle potřeby realizačního týmu a průběhu projektu:
 - o povinný rozsah supervize minimálně 12 hodin za jeden rok (12 měsíců v projektu),
 - o rozsah jedné supervize nesmí být delší než 3 hodiny,
 - o role supervizora odpovídá standardům Českého institutu pro supervizi se zkušeností se supervizí v sociální sféře,
- průběžné vzdělávání zdravotního mediátora:
 - o doporučený rozsah vzdělávání je 80 hodin za dobu realizace projektu,
 - o vzdělávání může mít podobu akreditovaného vzdělávání (kombinace různých kurzů), neformálního vzdělávání (např. přenos dobré praxe), metodické podpory, akreditace není vyžadována, je jen doporučená, včetně vzdělávání zaměřené na sociokulturní specifika Romů/Romek,
 - o cílem vzdělávání je posilování dovedností a kompetencí zdravotního mediátora.

Výdaje na zajištění vzdělávání, metodickou podporu a supervize týmu hradí příjemce z paušálu. Náplň a způsob zajištění vzdělávání, metodické podpory a supervize realizačního týmu žadatel detailně popíše v žádosti o podporu, a to v podobě samostatné klíčové aktivity, a zároveň nastaví i vzhledem k těmto aktivitám odpovídající indikátory a jejich hodnoty (viz bod 4.2 výzvy).

Tvorba metodických materiálů v aktivitě na podporu prevence zdraví nebude podporována z přímých osobních nákladů projektu.

Klíčové pozice v osobních nákladech pro realizaci aktivity:

- Zdravotní mediátor
- Koordinátor/vedoucí služby/programu
- Expert/odborný pracovník

6) Podpora vzniku a rozvoje romských médií

Posílení reprezentace Romů/Romek v médiích a veřejném prostoru je nezbytné pro boj proti stereotypům a předsudkům. Autentická a pozitivní mediální reprezentace Romů/Romek může přispět k překonání předsudků, zlepšení vzájemného porozumění a podpoře inkluze romské komunity do širší společnosti. Tato aktivita se zaměřuje na podporu romských mediálních talentů a vytváření prostoru pro jejich hlas. Důraz je kladen na rozvoj mediální gramotnosti a podporu iniciativ, které zvyšují povědomí o romské kultuře a přispívají ke společnosti.

Mezi podporované činnosti lze zařadit zejména:

- **identifikaci a podporu mediálních talentů z řad romské komunity** prostřednictvím školení a workshopů v oblastech novinářství, digitálního obsahu a mediální produkce, prostřednictvím workshopů vedených zkušenými novináři a mediálními odborníky včetně praktických cvičení zaměřených na tvorbu obsahu a kritickou analýzu mediálních materiálů, prostřednictvím speciálních tréninků zaměřených na rozvoj prezentačních a komunikačních dovedností,
- **zavedení mentoringových programů** (pracovníci stávajících romských médií spolupracují se zkušenými mentory z oboru), pravidelné konzultace a supervize (podpora při tvorbě obsahu a řešení problémů v praxi, vytvoření komunitní platformy pro sdílení zkušeností, znalostí a vzájemnou podporu mezi účastníky programů),
- **vytvoření a rozvoj romských mediálních platform**, které budou sloužit jako kanály pro sdílení autentických příběhů a kultury, podpora profesionalizace tvůrců obsahu, školení v oblasti novinářské etiky, investigativní žurnalistiky a specializovaných žánrů (např. dokumentaristika, reportáže), školení zaměřená na digitální marketing a využití sociálních médií pro rozšíření dosahu romských médií, workshopy na téma řízení redakcí, plánování obsahu a efektivní správa mediálních platform,
- **networking a spolupráce** – organizace setkání, které umožní pracovníkům romských médií navázat kontakty s kolegy z mainstreamových médií a dalšími odborníky, podpora účasti na mezinárodních festivalech a konferencích, vytvoření a rozvoj partnerství s neziskovými organizacemi a univerzitami),
- **vytvoření a realizaci mediálních kampaní** zaměřených na překonání negativních stereotypů a podporu pozitivního obrazu Romů/Romek, na zlepšení obrazu Romů/Romek a boj proti předsudkům a stereotypům, produkce vizuálně atraktivních a emotivních materiálů (videa, infografiky, plakáty) včetně distribuce prostřednictvím mediálních kanálů, navázání spolupráce s influencery, celebritami a veřejně známými osobnostmi, které podpoří kampaně a zvýší jejich dosah, organizace veřejných akcí, diskuzí a debat za účasti známých osobností, které podpoří pozitivní obraz Romů/Romek,
- **spolupráci s mainstreamovými médii a novinářskými organizacemi** za účelem začlenění romské perspektivy do širšího mediálního diskurzu (navázání strategických partnerství s mainstreamovými médii pro zajištění pravidelného publikování romských příběhů a témat; organizace společných iniciativ s reflektováním romské perspektivy v širším mediálním diskurzu; spolupráce na tvorbě mediálního obsahu reflektujícího romská témata; iniciování a organizování veřejných diskuzí a panelových debat, které se zaměří na témata týkající se romské menšiny včetně zapojení odborníků, aktivistů a členů romské komunity do těchto diskuzí).

Klíčové pozice v osobních nákladech pro realizaci aktivity:

- Koordinátor/vedoucí služby/programu
- Mediální školitelé a lektori
- Expert/odborný pracovník (zaměřený na digitální komunikaci a sociální média)
Specialista (na vztahy s veřejností a mediální strategie, případně novináři a tvůrci obsahu zaměřený na romskou tematiku)